Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru
Her Majesty's Inspectorate for Education and Training in Wales

Adroddiad ar

Ysgol Gyfun Rhydywaun
Rhodfa Lawrence
Penywaun
Hirwaun
RCT
CF44 9ES

Dyddiad yr arolygiad: Tachwedd 2016

gan

Estyn, Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

Yn ystod pob arolygiad, nod arolygwyr yw ateb tri chwestiwn allweddol:

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?

Mae arolygwyr hefyd yn rhoi barn gyffredinol ar berfformiad presennol yr ysgol a'i rhagolygon gwella.

Yn yr arfarniadau hyn, mae'r arolygwyr yn defnyddio graddfa bedwar pwynt:

Barn	**Yr hyn mae'r farn yn ei olygu**
Rhagorol	Llawer o gryfderau, gan gynnwys enghreifftiau arwyddocaol o arfer sy'n arwain y sector
Da	Llawer o gryfderau a dim meysydd pwysig sydd angen eu gwella'n sylweddol
Digonol	Mae cryfderau'n gorbwyso'r meysydd i'w gwella
Anfoddhaol	Mae'r meysydd pwysig i'w gwella yn gorbwyso'r cryfderau

Lluniwyd yr adroddiad hwn yn unol ag Adran 28 Deddf Addysg 2005.

Cymerwyd pob rhagofal posibl i sicrhau bod y wybodaeth yn y ddogfen hon yn gywir adeg ei chyhoeddi. Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau neu sylwadau ynglŷn â'r ddogfen hon/cyhoeddiad hwn at:

Yr Adran Gyhoeddiadau
Estyn
Llys Angor, Heol Keen
Caerdydd
CF24 5JW neu drwy anfon e-bost at cyhoeddiadau@estyn.llyw.cymru

Mae'r cyhoeddiad hwn a chyhoeddiadau eraill gan Estyn ar gael ar ein gwefan: www.estyn.llyw.cymru

Ⓗ Hawlfraint y Goron 2017: Gellir ailddefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei ailddefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Dyddiad cyhoeddi: 27/01/2017

Cyd-destun

Ysgol uwchradd ddynodedig Gymraeg yw Ysgol Gyfun Rhydywaun ar gyfer disgyblion 11-18 oed. Mae wedi ei lleoli yn Hirwaun ger Aberdâr a chaiff ei chynnal gan awdurdod lleol Rhondda Cynon Taf. Agorwyd yr ysgol ym 1995. Ar hyn o bryd, mae 961 o ddisgyblion ar y gofrestr gyda 177 yn y chweched dosbarth, o'i gymharu â 967 o ddisgyblion gyda 195 yn y chweched dosbarth adeg yr arolygiad diwethaf. Derbynnir y rhan mwyaf o ddisgyblion o dair ysgol gynradd a leolir yn Rhondda Cynon Taf ac o ddwy ysgol gynradd a leolir yn Awdurdod Merthyr Tudful. Mae tua hanner y disgyblion yn dod o awdurdod lleol Merthyr Tudful. Mae'r dalgylch yn cynnwys ardal cwm Cynon a Merthyr ac mae nifer cynyddol o ddisgyblion yn dod o ardal Cwm Nedd ym mwrdeistref sirol Castell Nedd Port Talbot.

Mae 13.5% o ddisgyblion yn ysgol yn gymwys i dderbyn prydau ysgol am ddim sydd yn is na'r canran cenedlaethol o 17.1%. Mae tua 24% o ddisgyblion yr ysgol yn byw yn ardaloedd 20% mwyaf difreintiedig Cymru. Nid oes unrhyw ddisgybl yn derbyn cymorth dysgu mewn Saesneg fel iaith ychwanegol.

Derbynia'r ysgol ddisgyblion o'r ystod gallu llawn. Mae 21% o ddisgyblion ar gofrestr anghenion dysgu ychwanegol, gyda llai na 1% o'r disgyblion â datganiad o anghenion addysgol arbennig. Mae'r ffigyrau hyn yn is na'r canran cenedlaethol o 2.5%. Mae 26% o'r disgyblion yn siarad Cymraeg yn y cartref.

Penodwyd y pennaeth i'w swydd ym mis Ebrill 2016. Mae'r tîm uwch arwain (TUA) yn cynnwys y pennaeth, dirprwy bennaeth a phedwar pennaeth cynorthwyol.

Y gyllideb ysgol unigol fesul disgybl ar gyfer Ysgol Gyfun Rhydywaun yn 2015-2016 yw £4,209 Yr uchafswm fesul disgybl yn ysgolion uwchradd Rhondda Cynon Taf yw £5,455 a'r lleiafswm yw £3,918. Mae Ysgol Gyfun Rhydywaun yn y deuddegfed safle o'r un ar bymtheg o ysgolion uwchradd Rhondda Cynon Taf o safbwynt y gyllideb ysgol fesul disgybl.

Crynodeb

Perfformiad presennol yr ysgol	Digonol
Rhagolygon gwella'r ysgol	Da

Perfformiad presennol

Mae perfformiad yr ysgol yn ddigonol oherwydd bod:

- perfformiad yr ysgol yn y prif dangosyddion wedi gwella am dair o'r pedair blynedd ddiwethaf
- cyfran y disgyblion sy'n cyrraedd y trothwy lefel 2 yn ym mhob un o'r pynciau craidd wedi gwella mewn tair o'r pedair blynedd ddiwethaf
- disgyblion sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim yn perfformio'n gyson yn uwch nad ydynt mewn ysgolion tebyg eraill
- bron pob disgybl yn arddangos ymagweddau cadarnhaol yn y gwersi ac yn adeiladu'n effeithiol ar eu dysgu blaenorol
- bron pob disgybl yn defnyddio'r Gymraeg yn hyderus yn y gwersi, o gwmpas yr ysgol ac mewn gweithgareddau allgyrsiol
- yr ysgol yn darparu cwricwlwm eang a chytbwys ac yn darparu ystod eang o weithgareddau allgyrsiol i ddatblygu hyder a medrau cymdeithasol y disgyblion
- perthynas waith arbennig o dda rhwng yr athrawon a'r disgyblion ac mae'r athrawon yn creu amgylchedd dysgu effeithiol
- yr ysgol yn gymuned hapus, gyfeillgar sy'n hybu ethos Cymreig gofalgar, parchus a chynhwysol

Fodd bynnag:

- yng nghyfnod allweddol 4, roedd gostyngiad ym mherfformiad yr ysgol ym mron yr holl ddangosyddion allweddol yn 2015-2016; roedd perfformiad yn y dangosydd lefel 2 yn cynnwys y Gymraeg neu Saesneg a mathemateg llawer is na'r deilliannau wedi'u modelu
- mae'r canran o ddisgyblion sy'n ennill 5 gradd A*-A yn anwastad ac yn is na chyfartaledd y teulu o ysgolion tebyg dros y pedair blynedd ddiwethaf
- yn 2015-2016, roedd perfformiad merched yng nghyfnod allweddol 4 yn is na pherfformiad merched yn y teulu o ysgolion tebyg

Rhagolygon gwella

Mae'r rhagolygon gwella yn dda oherwydd bod:

- gan y pennaeth weledigaeth glir wedi ei seilio ar sicrhau'r cyflawniad a'r cyfleoedd gorau i bob disgybl o fewn cyd-destun cyfrwng Cymraeg
- caiff y weledigaeth ei chyfathrebu'n effeithiol gan yr uwch dîm arwain a'i choleddu gan holl staff yr ysgol
- gan yr ysgol weithdrefnau hunanarfarnu a sicrhau gwelliant cadarn

- y defnydd o ddata perfformiad gan arweinyddion er mwyn gosod targedau priodol sy'n canolbwyntio ar ddeilliannau disgyblion wedi'i gryfhau
- gan yr ysgol ystod eang iawn o bartneriaethau buddiol sy'n cyfrannu at ehangu profiadau dysgu'r disgyblion a darparu datblygiad proffesiynol gwerthfawr i staff
- cynlluniau manwl a chlir ar waith i wella sefyllfa ariannol yr ysgol ac i waredu'r ddyled sylweddol sydd ganddi ar hyn o bryd
- nid yw'r ysgol yn monitro effeithiolrwydd ychydig o agweddau o'i gwaith tu allan i'r gwersi ffurfiol yn ddigon trwyadl, gan gynnwys trosolwg clir o'r cynnydd a wneir gan disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol

Argymhellion

A1 Codi safonau yng nghyfnod allweddol 4

A2 Cryfhau'r prosesau hunanarfarnu i gynnwys holl waith yr ysgol tu allan i'r gwersi ffurfiol

A3 Cryfhau systemau i sicrhau bod gan yr ysgol drosolwg clir o'r cynnydd a wneir gan ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol

A4 Dileu'r ddyled ariannol

Beth sy'n digwydd nesaf?

Bydd yr ysgol yn llunio cynllun gweithredu sy'n dangos sut y bydd yn mynd i'r afael â'r argymhellion. Bydd Estyn yn adolygu cynnydd yr ysgol.

Prif ganfyddiadau

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?	Digonol

Safonau: Digonol

Yng nghyfnod allweddol 4, mae perfformiad yr ysgol yn y mwyafrif o'r dangosyddion pwysig wedi gwella am dair o'r pedair blynedd ddiwethaf. Serch hynny, roedd gostyngiad ym mherfformiad yr ysgol ym mron pob un o'r dangosyddion allweddol yn 2015-2016. Roedd perfformiad yr ysgol yn llawer is na disgwyliadau wedi'u modelu. Mae perfformiad yr ysgol yn y dangosydd sy'n cynnwys Saesneg neu Gymraeg a mathemateg ac yn y sgôr pwyntiau wedi'i chapio yn anwastad, ond yn debyg i ddeilliannau wedi'u modelu am dair o'r pedair blynedd diwethaf.

Mae perfformiad yr ysgol yn y dangosydd sy'n cynnwys ystod eang o gymwysterau ar lefel 2 wedi gwella am dair o'r pedair blynedd ddiwethaf. Mae'r perfformiad yn uwch na chyfartaledd y teulu o ysgolion tebyg.

Yng nghyfnod allweddol 4, mae cyfran y disgyblion sy'n cyrraedd y trothwy lefel 2 ym mhob un o'r pynciau craidd wedi gwella am dair o'r pedair blynedd ddiwethaf, ond wedi gostwng yn 2015-2016. Mae'r canran o ddisgyblion sy'n ennill 5 gradd TGAU A*-A yn anwastad. Mae'r canran yn is na chyfartaledd y teulu o ysgolion tebyg am y pedair blynedd ddiwethaf.

Yng nghyfnod allweddol 4, mae merched yn perfformio'n well na'r bechgyn ym mron pob un o'r dangosyddion allweddol am dair o'r pedair blynedd ddiwethaf. Serch hynny, yn 2015-2016, roedd bechgyn yn perfformio'n well na'r merched ym mron pob un o'r dangosyddion allweddol. Yn y dangosyddion allweddol, mae bechgyn yn perfformio'n well na'r bechgyn yn y teulu o ysgolion tebyg. Ar wahân i'r trothwy lefel 2, mae perfformiad merched yn is na pherfformiad merched yn y teulu o ysgolion tebyg.

Ar y cyfan, mae disgyblion sy'n gymwys i brydau ysgol am ddim yn perfformio'n uwch na chyfartaledd yr un grŵp o ddisgyblion mewn ysgolion tebyg eraill ym mhob dangosydd ansawdd.

Yng nghyfnod allweddol 3, mae'r canran o ddisgyblion sy'n cyrraedd lefel 5 neu uwch yn y dangosydd pynciau craidd wedi gwella bob blwyddyn am bedair blynedd yn olynol. Mae'r perfformiad yn gyson uwch nag ydyw mewn ysgolion tebyg eraill.

Yn y chweched dosbarth, mae canran y disgyblion sy'n cyflawni'r trothwy lefel 3 yn anwastad ac yn is na chyfartaledd ysgolion tebyg eraill. Mae'r canran sy'n llwyddo i ennill 3 gradd lefel A neu gymhwyster cyfatebol yn gyson is na chyfartaledd ysgolion tebyg.

Mae disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol yn gwneud cynnydd priodol yn erbyn eu targedau.

Mae bron pob un o'r disgyblion yn aros mewn addysg ar ôl cyfnod allweddol 4, naill ai yn yr ysgol neu mewn colegau addysg lleol.

Mae bron bob un disgybl yn arddangos ymagwedd gadarnhaol tuag at y dysgu ac yn ymroi'n llwyr i'r gwersi. Mae llawer o ddisgyblion yn adeiladu'n effeithiol ar eu dysgu blaenorol ac yn gwneud cynnydd gwerthfawr yn y gwersi. Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn gweithio'n hyderus mewn amrywiaeth o ffyrdd, er enghraifft mewn dosbarthiadau cyfan, yn annibynnol, mewn grwpiau ac mewn parau.

Mae llawer o ddisgyblion yn gwneud defnydd effeithiol o'u medrau llythrennedd mewn gwersi. Mae'r rhan fwyaf yn ateb cwestiynau'r athro ar lafar yn hyderus, ac mae ychydig yn cynnig ymatebion ymestynnol. Mae'r rhan fwyaf yn gwrando'n astud ar yr athro a'u cyfoedion ac yn dilyn cyfarwyddiadau'n ofalus. Mae llawer o'r disgyblion yn datblygu medrau darllen cadarn ac yn darllen deunyddiau amrywiol yn ystyrlon. Mae llawer o ddisgyblion yn datblygu medrau ysgrifennu hyfedr trwy gyfrwng y Gymraeg a Saesneg yn eu gwaith ar draws y cwricwlwm. Mae'r mwyafrif yn ysgrifennu'n briodol at ystod eang o bwrpasau gan gynnwys llythyrau, adroddiadau gwyddonol, cyflwyniadau a gwefannau. Fodd bynnag, ceir gwallau iaith sylfaenol yng ngwaith ysgrifenedig tua hanner y disgyblion ar draws yr ystod gallu.

Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn datblygu medrau meddwl yn llwyddiannus ac yn eu defnyddio'n briodol i ddatrys problemau amrywiol ar draws y cwricwlwm. Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn gwneud cynnydd cadarn yn eu medrau rhifedd mewn nifer o bynciau. Maent yn hyderus wrth ddefnyddio ffracsiynau, canrannau a degolion, ac yn eu defnyddio'n addas ar draws y cwricwlwm. Mae llawer o ddisgyblion yn defnyddio'r medrau rhif yn effeithiol mewn sefyllfaoedd bob dydd. Mae llawer o ddisgyblion yn casglu ac yn dadansoddi data yn gywir ac yn llunio graffiau addas i arddangos eu canlyniadau.

Mae llawer o ddisgyblion yn datblygu eu medrau technoleg gwybodaeth a chyfathrebu yn briodol ar draws y cwricwlwm. Maent yn creu posteri, pamffledi a chyflwyniadau aml-gyfrwng mewn amrywiaeth o bynciau. Mae ychydig o ddisgyblion yn defnyddio taenlenni yn effeithiol i wahanol bwrpasau ac yn defnyddio'r meddalwedd i greu graffiau addas.

Mae pob disgybl yn cwblhau eu cyrsiau trwy gyfrwng y Gymraeg. Mae bron pob disgybl yn defnyddio'r Gymraeg yn hyderus yn y gwersi, o gwmpas yr ysgol ac mewn gweithgareddau allgyrsiol.

Lles: Da

Mae ymddygiad bron bob disgybl yn dda iawn, mewn gwersi ac o amgylch yr ysgol. Maent yn dangos parch a chwrteisi tuag at eu cyfoedion, oedolion ac ymwelwyr.

Mae gan y rhan fwyaf o ddisgyblion ddealltwriaeth gadarn o bwysigrwydd bwyta ac yfed yn iach. Mae bron pob un o'r disgyblion yn teimlo'n ddiogel yn yr ysgol ac yn meddu ar ddealltwriaeth glir o sut i gadw'n ddiogel pan fyddant yn defnyddio'r rhyngrwyd. Mae llawer yn hyderus bod yr ysgol yn delio'n effeithiol ag unrhyw fwlio.

Mae cyfraddau presenoldeb yr ysgol, gan gynnwys disgyblion sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim, yn dangos patrwm o welliant ac yn gosod yr ysgol ymysg yr 50% uwch o gymharu ag ysgolion tebyg am dair o'r pedair blynedd diwethaf.

Mae llais y disgybl wedi cael effaith briodol ar agweddau o waith yr ysgol ac maent yn ymfalchïo yn yr hyn y maent wedi ei gyflawni i wella eu hysgol. Enghraifft nodedig o hyn yw'r ffordd maent wedi gwella ansawdd yr amgylchedd trwy ychwanegu meinciau a chysgodfeydd o gwmpas y safle. Maent yn cyfrannu'n llwyddiannus at benderfyniadau a pholisïau trwy fforymau a phwyllgorau ysgol amrywiol. Fodd bynnag, nid yw barn disgyblion ar ddysgu ac addysgu yn cael digon o effaith ar natur yr arlwy mewn gwersi.

Mae gan lawer o ddysgwyr y medrau angenrheidiol i wella eu dysgu eu hunain ac maent yn datblygu medrau cymdeithasol a bywyd gwerthfawr.

Mae disgyblion yn cyfrannu'n effeithiol at weithgareddau cymunedol, er enghraifft yn nigwyddiadau coffáu trychineb Aberfan. Maent yn trefnu gweithgareddau codi arian ar gyfer nifer o elusennau a chaiff hyn effaith gadarnhaol ar eu hymwybyddiaeth o anghenion eraill.

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?	Da

Profiadau dysgu: Da

Mae'r ysgol yn darparu cwricwlwm eang a chytbwys a chyfleoedd gwerthfawr sy'n diwallu anghenion a diddordebau'r disgyblion.

Mae'r ysgol yn cynnig hawl gyfartal i ystod eang o ddewisiadau, lle bo'n berthnasol, yng nghyfnod allweddol 4 ac yn y chweched dosbarth. Ar wahân i Saesneg, mae'r ysgol yn cynnig cyfleoedd i ddisgyblion gwblhau eu cyrsiau trwy gyfrwng y Gymraeg. Mae'r cwricwlwm yn bodloni gofynion statudol.

Mae gan yr ysgol raglen gynhwysfawr o weithgareddau allgyrsiol sydd yn cyfoethogi profiadau addysgol y disgyblion. Mae'r rhain yn cynnwys teithiau lleol, gweithgareddau awyr agored cyson a nifer o ymweliadau addysgol pwrpasol yng Nghymru ac i wledydd tramor.

Mae'r ysgol yn cynnig amrywiaeth eang iawn o weithgareddau buddiol sydd yn cefnogi datblygiad personol ac academaidd y disgyblion. Er enghraifft, mae darpariaeth gynhwysol ar gyfer disgyblion trwy weithgareddau Gwobr Dug Caeredin. Mae darpariaeth werthfawr ar gyfer disgyblion bregus trwy'r 'Cynllun 6'. Trwy'r cynllunhwn, cynigir gwersi ychwanegol yn y pynciau craidd, cymorth gyda gwaith cartref, sesiynau medrau llythrennedd a rhifedd a chyfleoedd allgyrsiol cynhwysfawr. Mae'r cynllun hwn wedi cyfrannu at y lleihad yn y bwlch perfformiad rhwng disgyblion sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim a'r garfan lawn.

Mae'r trefniadau creadigol ar gyfer y cwricwlwm yng nghyfnod allweddol 3 wedi cael effaith gadarnhaol ar safonau disgyblion.

Mae'r ysgol yn gweithio'n effeithiol gyda'r ysgolion cynradd partner i sicrhau bod y cwricwlwm yn adeiladu'n systematig ar wybodaeth, dealltwriaeth a medrau personol wrth i ddisgyblion symud o'r cynradd i'r uwchradd ac wedyn trwy'r ysgol uwchradd.

Darperir cyfleoedd gwerthfawr ar gyfer datblygu medrau llythrennedd a rhifedd mewn pynciau perthnasol ar draws y cwricwlwm. Mae'r ddarpariaeth ar gyfer medrau technoleg gwybodaeth a chyfathrebu yn datblygu'n effeithiol. Mae'r rhaglenni ymyrraeth ar gyfer llythrennedd a rhifedd yn briodol.

Mae cryfder y Cwricwlwm Cymreig yn sicrhau bod pob disgybl yn datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth lwyddiannus o nodweddion diwylliannol, economaidd, amgylcheddol, hanesyddol ac ieithyddol Cymru. Mae'r ysgol yn darparu amrywiaeth o brofiadau ysgogol ar draws y cwricwlwm ar gyfer astudio'r amgylchedd lleol a hanes a diwylliant yr ardal.

Mae’r ysgol yn darparu’n briodol i sicrhau ymwybyddiaeth o faterion cynaliadwyedd a dinasyddiaeth fyd-eang. Mae partneriaethau effeithiol wedi eu ffurfio gydag ysgolion yn yr Almaen ac Uganda sy’n ehangu ymwybyddiaeth disgyblion o fywyd tu allan i Gymru.

Addysgu: Da

Mae perthynas waith arbennig o dda rhwng yr athrawon a’r disgyblion. O ganlyniad, ceir amgylchedd dysgu effeithiol sydd yn galluogi bron pob disgybl i wneud cynnydd priodol yn y gwersi. Mae bron pob athro yn fodel iaith da ac yn meddu ar wybodaeth bynciol gyfoes.

Mae llawer o athrawon yn cynllunio eu gwersi’n ofalus, gan gyfleu nodau ac amcanion clir a phwrpasol. Maent yn cynllunio ystod eang o dasgau diddorol i gynnal diddordeb a chymhelliant disgyblion. Yn y gwersi hyn, mae athrawon yn defnyddio adnoddau deniadol a gweithgareddau sy’n adeiladu’n bwrpasol ar ei gilydd. Mae gan lawer o athrawon ddisgwyliadau uchel ar gyfer cyflawniad disgyblion. Mewn ychydig iawn o wersi, nid yw disgwyliadau’r athrawon yn ddigon uchel. O ganlyniad, nid yw’r disgyblion yn gwneud digon o gynnydd yn y wers.

Yn y rhan fwyaf o’r gwersi, mae athrawon yn defnyddio tasgau cychwynnol pwrpasol i sicrhau cyswllt effeithiol â’r gwaith blaenorol ac i osod sylfaen gadarn i’r wers. Mae llawer yn amseru gweithgareddau yn briodol er mwyn sicrhau fod disgyblion yn gwneud cynnydd disgwyliedig ac yn cwblhau’r tasgau.

Yn y rhan fwyaf o wersi, mae athrawon yn rhoi cyfleoedd buddiol i ddisgyblion weithio’n annibynnol ac mewn parau a grwpiau. Mewn ychydig o wersi, mae athrawon yn cynnig cyfleoedd gwerthfawr i ddisgyblion arwain eu dysgu eu hunain. Mewn ychydig o wersi, mae athrawon yn rhoi gormod o gymorth a chyfarwyddyd i’r disgyblion. O ganlyniad, nid yw’r disgyblion yn datblygu medrau gweithio’n annibynnol yn y gwersi hyn.

Mae’r rhan fwyaf o athrawon yn asesu’r dysgu yn effeithiol yn y gwersi gan ddefnyddio amrywiaeth o strategaethau. Ym mron pob gwers, mae athrawon yn holi disgyblion yn effeithiol er mwyn sicrhau eu dealltwriaeth o’r gwaith. Mewn ychydig o wersi, maent yn ymestyn atebion y disgyblion yn fedrus i gynyddu eu dealltwriaeth.

Mewn llawer o wersi, cynigia'r athrawon adborth llafar defnyddiol ac adeiladol i ddisgyblion. Mae llawer o athrawon yn cynnig sylwadau buddiol ar waith disgyblion. Fodd bynnag, prin yw’r cyfleoedd ystyrlon i ddisgyblion ymateb i sylwadau’r athro a gwella eu hymdrechion.

Mae’r ysgol wedi miniogi ei gweithdrefnau i olrhain cynnydd disgyblion ac i fynd i'r afael ag unrhyw dangyflawniad. Serch hynny, nid oes digon o amser i arfarnu effaith y gweithdrefnau hyn ar godi safonau yng nghyfnod allweddol 4.

Mae adroddiadau interim defnyddiol a dealladwy ar gyrhaeddiad a chynnydd disgyblion yn cael eu rhannu gyda rhieni. Mae targedau buddiol ar gyfer gwella i ddisgyblion yn yr adroddiad llawn ar ddiwedd y flwyddyn.

Gofal, cymorth ac arweiniad: Da

Mae awyrgylch ofalgar a chyfeillgar yn yr ysgol, sy'n rhoi pwyslais mawr ar les disgyblion. Mae'r ysgol yn gwneud trefniadau priodol ar gyfer hyrwyddo bwyta ac yfed yn iach ac yn hybu dealltwriaeth y disgyblion o bwysigrwydd ymarfer corff yn llwyddiannus. Cefnogir hyn trwy amrywiaeth eang o weithgareddau yn ystod amser ysgol ac yn allgyrsiol.

Trwy wasanaethau a chyfleoedd rheolaidd i fyfyrio, mae'r ysgol yn hyrwyddo datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y disgyblion yn briodol.

Mae gan yr ysgol nifer o systemau cadarn i hyrwyddo lles a datblygiad emosiynol disgyblion. Mae hyn yn elfen gref o waith yr ysgol. Mae'r tîm bugeiliol yn cydweithio'n effeithiol gyda'i gilydd a gydag amrediad o asiantaethau arbenigol er budd y disgyblion. Mae'r cysylltiadau gwerthfawr hyn yn sicrhau cefnogaeth effeithiol i ddisgyblion a'u teuluoedd. Mae strategaethau llwyddiannus a roddwyd ar waith wedi cael effaith gadarnhaol ar bresenoldeb, ymddygiad ac agwedd y disgyblion.

Mae trefniadau'r ysgol ar gyfer diogelu disgyblion yn bodloni gofynion ac nid ydynt yn destun pryder.

Mae gan yr ysgol drefniadau addas ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol sydd wedi datblygu'n fwy effeithiol yn ddiweddar. Mae athrawon yn defnyddio amrywiaeth o ddulliau priodol i adnabod anghenion y disgyblion, gan gynnwys profion llythrennedd a rhifedd, ynghyd â'u barnau proffesiynol. Mae disgyblion, rhieni ac athrawon yn cydweithio'n briodol ar y cynlluniau addysg unigol. Fodd bynnag, nid yw'r ysgol yn olrhain cynnydd y gweithdrefnau a roddir ar waith yn ddigon effeithiol. O ganlyniad, nid oes gan yr ysgol ddarlun digon clir o'r cynnydd a wneir gan y disgyblion sy'n derbyn cefnogaeth.

Yr amgylchedd dysgu: Da

Mae'r ysgol yn gymuned hapus a chyfeillgar sy'n hybu ethos Cymreig, gofalgar a chynhwysol. Mae staff a disgyblion yn dangos parch naill at y llall a chonsyrn dros bawb. Mae'r ysgol yn sicrhau bod yr holl ddisgyblion yn cael cyfle i ddatblygu eu medrau personol a chymdeithasol yn effeithiol ac fel unigolion.

Mae'r ysgol yn hyrwyddo cyfle cyfartal yn llwyddiannus ac yn herio stereoteipio mewn agweddau, dewisiadau a disgwyliadau. Mae'r ysgol yn cynnig mynediad cyfartal i'r cwricwlwm i bob disgybl.

Mae'r dosbarthiadau, y labordai a'r cyfleusterau cyffredinol yn cynnig amgylchedd gweithio deniadol. Mae ystod o adnoddau dysgu addas ac offer perthnasol ar gael i ddisgyblion ymhob adran. Mae'r ystafelloedd arbenigol ar gyfer pynciau megis cerddoriaeth, celf, technoleg gwybodaeth a chyfathrebu, gwyddoniaeth a dylunio a thechnoleg yn dda.

Mae'r safle'n ddiogel ac yn cael ei chynnal yn dda. Mae systemau mynediad diogel a chamerâu diogelwch i gefnogi diogelwch disgyblion, staff ac adnoddau yn briodol. Mae'r gampfa yn cael ei rhannu gan y bechgyn a'r merched, ac nid oes darpariaeth dan do swyddogol arall ar gael yn yr ysgol. O ganlyniad, nid yw adnoddau chwaraeon dan do yn addas ar gyfer y pwnc. Mae'r toiledau a'r cyfleusterau newid mewn cyflwr digonol.

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?	**Da**

Arweinyddiaeth: Da

Mae gan y pennaeth weledigaeth glir wedi ei seilio ar sicrhau'r cyflawniad a'r cyfleoedd gorau i bob disgybl, waeth beth fo'u cefndir, o fewn cyd-destun cyfrwng Cymraeg. Caiff y weledigaeth hon ei chyfathrebu'n effeithiol gan yr uwch dîm arwain a'i choleddu gan holl staff yr ysgol.

Ers ei benodiad yn Ebrill 2016, mae'r pennaeth wedi gweithredu'n strategol i roi cyfeiriad clir a diamwys i'r ysgol. Mae hyn yn seiliedig ar flaenoriaethau addas a thargedau priodol. Yn sgil ailstrwythuro diweddar, mae cyfrifoldebau'r tîm arwain a holl staff yr ysgol yn gytbwys a chlir, ac yn diwallu anghenion yr ysgol yn dda. Mae'r uwch dîm arwain yn cynnig cefnogaeth werthfawr i'r pennaeth ac yn cydweithio'n effeithiol.

Mae llawer o arweinwyr â dealltwriaeth drylwyr o ddata perfformiad ac yn gwneud defnydd cynyddol effeithiol o'r wybodaeth hon er mwyn sicrhau gwelliant.

Mae gan lawer o arweinwyr canol ddealltwriaeth gadarn o'r prif gryfderau a gwendidau o fewn eu meysydd cyfrifoldeb. O ganlyniad, maent yn blaenoriaethu ac yn cynllunio'n briodol. Mae arweinwyr canol wedi derbyn hyfforddiant gwerthfawr ar fedrau rheoli ac arwain ac maent yn cydweithio'n fuddiol i rannu arfer dda.

Yn y flwyddyn ddiwethaf, mae'r ysgol wedi cryfhau a miniogi ei phrosesau atebolrwydd. Mae arweinwyr ar bob lefel yn cael eu dwyn i gyfrif yn effeithiol trwy gyfres o weithgareddau monitro buddiol a chyfarfodydd rheolaidd. O ganlyniad, mae gan y rhan fwyaf o arweinwyr ddealltwriaeth gadarn o'u cyfrifoldebau. Mae trefn benodol o bynciau trafod ar gyfer cyfarfodydd yn sicrhau ffocws cyson ar flaenoriaethau'r ysgol. Mae cofnodion llawer o gyfarfodydd â phwyntiau gweithredu clir ac mae dilyniant amlwg o un cyfarfod i'r llall. Yn gyffredinol, maent yn canolbwyntio'n briodol ar faterion pwysig megis cynnydd disgyblion ac ansawdd dysgu ac addysgu ond nid oes digon o sylw i'r materion hyn mewn ychydig o gofnodion gan adrannau.

Mae arweinwyr wedi adnabod tanberfformiad a meysydd sydd angen eu gwella ac wedi ymateb yn addas. Mae trefn fuddiol o gefnogaeth ar gyfer staff sy'n tanberfformio.

Mae arweinwyr yn rhoi ystyriaeth amlwg i flaenoriaethau cenedlaethol ac yn cydweithio'n egnïol ag ysgolion eraill o ran datblygiadau digidol a chwricwlaidd o dan faner ysgolion arloesol.

Mae llywodraethwyr yn gefnogol iawn o’r ysgol ac â dealltwriaeth gynyddol drwyadl o’i chryfderau a meysydd i’w gwella. O ganlyniad, maent yn cynnig her fuddiol i’r ysgol ar faterion pwysig megis safonau disgyblion a threfniadau cwricwlaidd. Maent yn ymroi’n frwdfrydig i waith yr ysgol trwy amrywiaeth o weithgareddau megis teithiau dysgu.

Mae arweinyddiaeth gadarn wedi arwain at welliannau o ran safonau hyd at 2015 ac mewn meysydd megis deilliannau disgyblion sydd yn gymwys i brydau ysgol am ddim, ymddygiad a phresenoldeb. Serch hyn, ni chafodd arweinyddiaeth ddigon o effaith ar y safonau a gyflawnwyd gan ddisgyblion yn 2015-2016.

Gwella ansawdd: Digonol

Mae gan yr ysgol weithdrefnau hunanarfarnu a sicrhau gwelliant cadarn yn eu lle erbyn hyn. Serch hynny, hyd yma, nid yw’r trefniadau wedi cael digon o effaith ar gynnal safonau disgyblion yng nghyfnod allweddol 4 2015-2016 nac ar berfformiad disgyblion mwy abl dros gyfnod hwy o amser.

Mae’r adroddiad hunanarfarnu’r ysgol yn ddogfen gynhwysfawr sydd yn cynnig darlun gonest o’i pherfformiad cyfredol. Mae’r ysgol yn casglu ystod o dystiolaeth uniongyrchol, berthnasol trwy arsylwadau gwersi, chraffu ar waith disgyblion a holiaduron disgyblion a rhieni. Fodd bynnag, nid yw’r ysgol yn monitro effeithiolrwydd ychydig o agweddau o’i gwaith yn ddigon trwyadl. Er enghraifft, trosolwg o’r ddarpariaeth ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol a’r gweithgareddau yn y cyfnodau cofrestru.

Mae’r uwch dîm arwain yn cyflwyno adroddiadau defnyddiol i staff yn dilyn adolygiadau adrannol ffurfiol a’r cylch craffu ar lyfrau. Fodd bynnag, lleiafrif o arweinwyr yn unig sydd yn gwneud defnydd llawn o ganfyddiadau’r adroddiadau hyn er mwyn gwella agweddau penodol o ddysgu ac asesu yn yr ysgol.

Mae adroddiadau hunanarfarnu adrannau a chynlluniau gwella yn canolbwyntio yn briodol ar godi safonau, cyrhaeddiad merched a chynllunio ar gyfer y cwricwlwm newydd. Mae arweinwyr yn monitro’r cynnydd yn erbyn targedau'r cynllun gwella yn rheolaidd.

Ers 2016, mae’r defnydd o ddata perfformiad wedi cryfhau. Mae’r rhan fwyaf o arweinwyr canol yn gwneud defnydd effeithiol o ddata perfformiad er mwyn adnabod cryfderau a mannau i ddatblygu. Yn fwy diweddar, mae’r dadansoddiad o berfformiad disgyblion mewn arholiadau wedi’i finiogi. Mae’r adrannau wedi rhoi cynlluniau addas ar waith i ddatblygu medrau arholiad y disgyblion. Erbyn hyn, mae gan arweinwyr yr ysgol ddealltwriaeth glir o berfformiad cyfredol yr ysgol a’r prif feysydd sydd angen eu datblygu ymhellach.

Mae cyswllt clir rhwng blaenoriaethau cynllun gwella’r ysgol a chanfyddiadau’r adroddiad hunanarfarnu. Mae’r cynllun yn canolbwyntio’n briodol ar godi safonau a chyrhaeddiad merched, gwella canlyniadau disgyblion mwy abl, hybu Cymreictod ac ymateb i flaenoriaethau cenedlaethol. Mae’n cynnwys strategaethau a chamau gweithredu priodol er mwyn gwella ac mae wedi ei gostio yn ofalus. Mae’r ysgol, erbyn hyn, yn ymateb yn amserol i feysydd penodol sydd angen sylw. Er enghraifft, yn ddiweddar, mae’r ysgol wedi rhoi cynllun ffurfiol yn ei le i ddatrys y diffyg yn y

gyllideb a gwella ansawdd darpariaeth anghenion dysgu ychwanegol ar draws yr ysgol. Mae arweinwyr yr ysgol yn monitro'r cynnydd yn erbyn targedau'r cynllun gwella trwy gyfarfodydd rheoli llinell ffurfiol a defnyddiol.

Gweithio mewn partneriaeth: Da

Mae gan yr ysgol ystod eang iawn o bartneriaethau buddiol sy'n cyfrannu at ehangu profiadau dysgu'r disgyblion a darparu datblygiad proffesiynol gwerthfawr i staff.

Mae gan yr ysgol berthynas gadarnhaol gyda rhieni. Mae'n cyfathrebu'n rheolaidd ac effeithiol trwy nosweithiau agored, defnydd o'r cyfryngau cymdeithasol ac adroddiadau cynnydd tymhorol. Mae'r ysgol yn casglu barn rhieni ar waith yr ysgol trwy holiaduron pwrpasol.

Mae trefniadau trosglwyddo cadarn iawn yn eu lle gyda'r ysgolion cynradd sydd yn bwydo'r ysgol. Mae disgyblion a rhieni Blwyddyn 5 a Blwyddyn 6 yn elwa o ymweliadau a gweithgareddau cyson fel rhan o'r cynllun trosglwyddo. Mae'r ysgol yn gweithio'n effeithiol gyda'r ysgolion cynradd hyn er mwyn sicrhau dilyniant yn yr addysgu rhwng diwedd cyfnod allweddol 2 a dechrau cyfnod allweddol 3. Mae'r trefniadau hyn yn sicrhau cysondeb i ddisgyblion ac yn eu helpu i ymgartrefu'n gyflym yn yr ysgol. Mae hon yn nodwedd gref o waith yr ysgol.

Mae'r bartneriaeth gydag ysgolion cyfrwng Cymraeg yr ardal yn cyfrannu at ehangu'r opsiynau sydd ar gael i ddisgyblion yn y chweched dosbarth. Mae'r ysgol hefyd yn arwain partneriaeth gynhyrchiol gyda chlwstwr o ysgolion cyfrwng Saesneg, ffydd ac arbennig ar draws y consortiwm addysg. Mae hyn wedi arwain at hyfforddiant gwerthfawr i athrawon ac arweinwyr a rhannu arfer dda ac arbenigedd ar faterion cwricwlaidd, lles ac arweinyddiaeth.

Mae'r gan yr ysgol drefniadau cadarn er mwyn sicrhau ansawdd yr holl waith partneriaethol.

Yn ddiweddar, mae'r ysgol yn arwain partneriaeth flaengar ar draws ysgolion cyfrwng Cymraeg yr ardal er mwyn darparu ystod o gyfleoedd datblygiad proffesiynol gwerthfawr i staff trwy gyfrwng y Gymraeg. Er enghraifft, mae cefnogaeth i athrawon newydd gymhwyso, hyfforddiant pynciol penodol a hyfforddiant i athrawon sydd yn dysgu tu allan i'w maes arbenigol. Mae hyn yn bodloni anghenion hyfforddiant lleol yn effeithiol ac yn cyfrannu at ddatblygu arbenigedd staff o fewn y sector uwchradd Cymraeg ac yn yr ysgol. Ar hyn o bryd, mae'n rhy gynnar i fesur effaith y bartneriaeth arloesol hon ar godi safonau a lles disgyblion.

Rheoli adnoddau: Digonol

Mae'r ysgol wedi ei staffio'n briodol ac mae'r rhan fwyaf o athrawon yn dysgu o fewn eu meysydd arbenigol. Mae cefnogaeth fuddiol i'r ychydig staff nad ydynt yn addysgu eu pwnc arbenigol. Mae tîm o staff ategol yn darparu cefnogaeth werthfawr i waith yr ysgol.

Mae gan yr ysgol raglen gynhwysfawr o ddatblygiad proffesiynol ar gyfer athrawon ac arweinwyr. Mae'r rhaglen yn darparu amrywiaeth o hyfforddiant gwerthfawr sydd yn ymateb yn effeithiol i flaenoriaethau ysgol gyfan ac anghenion unigolion ac adrannau. Mae hyn yn cynnwys hyfforddiant cyson ar agweddau o ddysgu ac addysgu ac arweiniad defnyddiol ar fedrau arwain a rheoli.

Mae gan yr ysgol weithdrefnau pwrpasol ar gyfer rheoli perfformiad sydd, erbyn hyn, yn cynnwys holl staff yr ysgol. Mae'r rhain wedi eu miniogi yn ddiweddar a bellach, mae’r rhan fwyaf o dargedau yn finiog ac yn drwyadl. Mae cysylltiadau clir rhwng y drefn rheoli perfformiad a’r ddarpariaeth ar gyfer datblygiad proffesiynol.

Ers ei benodiad, mae’r pennaeth wedi gweithredu’n gadarn i wella sefyllfa ariannol yr ysgol. Erbyn hyn, caiff cyllideb yr ysgol ei rheoli’n effeithiol gan y pennaeth a’i monitro’n gynyddol drwyadl gan y llywodraethwyr. Mae cynlluniau manwl a chlir ar gyfer gwaredu’r ddyled sylweddol sydd gan yr ysgol ar hyn o bryd. Mae’r awdurdod lleol wedi cytuno ar y cynlluniau hyn. Mae’r pennaeth wedi cyflwyno nifer o newidiadau sydd wedi arbed arian i’r ysgol ond hefyd wedi galluogi’r ysgol i weithredu’n fwy effeithlon.

Mae gan yr ysgol gynlluniau strategol pendant ar gyfer gwariant y grant amddifadedd. Mae’r rhain yn cynnwys gwariant ar ‘Gynllun 6’ sydd yn galluogi disgyblion o gefndiroedd difreintiedig i aros ar ôl ysgol i wneud gweithgareddau allgyrsiol ac i fynychu gwersi adolygu. Mae’r ysgol yn arfarnu effaith y gwariant yn fanwl. Mae’r gwariant hwn wedi cael effaith gadarnhaol ar ddeilliannau disgyblion sydd yn gymwys i brydau ysgol am ddim yn 2016 a thros amser.

Ar sail perfformiad presennol, cynigia’r ysgol werth digonol am arian.

Atodiad 1

6744105 - Ysgol Gyfun Rhydywaun

Nifer y disgyblion ar y gofrestr	980	
Disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim (PYDd) - cyfartaledd 3 blynedd	13.5	
Grŵp PYD	2	(10%<PYD<=15%)

Cyfnod allweddol 3

	Ysgol				Cyfartaledd y teulu (2016)	Cyfartaledd Cymru (2016)
	2013	2014	2015	2016		
Nifer y disgyblion yng ngharfan Blwyddyn 9	150	163	153	134		
Yn cyflawni dangosydd pynciau craidd (DPC) (%)	77.3	82.8	94.1	95.5	87.4	85.9
Chwartel meincnod	3	4	1	1		
Saesneg						
Nifer y disgyblion yng ngharfan	150	163	153	134		
Yn cyflawni lefel 5+ (%)	86.0	87.1	96.1	92.5	90.4	89.2
Chwartel meincnod	2	4	1	3		
Yn cyflawni lefel 6+ (%)	44.7	57.1	71.2	64.9	55.0	56.2
Chwartel meincnod	2	2	1	2		
Cymraeg iaith gyntaf						
Nifer y disgyblion yng ngharfan	150	163	153	134		
Yn cyflawni lefel 5+ (%)	84.7	90.2	97.4	96.3	90.2	92.0
Chwartel meincnod	4	3	1	1		
Yn cyflawni lefel 6+ (%)	43.3	60.1	77.1	70.9	58.4	57.2
Chwartel meincnod	3	1	1	1		
Mathemateg						
Nifer y disgyblion yng ngharfan	150	163	153	134		
Yn cyflawni lefel 5+ (%)	79.3	84.0	94.1	95.5	91.1	90.1
Chwartel meincnod	4	4	2	2		
Yn cyflawni lefel 6+ (%)	49.3	51.5	65.4	70.1	62.3	62.7
Chwartel meincnod	3	4	3	2		
Gwyddoniaeth						
Nifer y disgyblion yng ngharfan	150	163	153	134		
Yn cyflawni lefel 5+ (%)	90.0	92.6	98.7	100.0	94.2	92.8
Chwartel meincnod	2	3	1	1		
Yn cyflawni lefel 6+ (%)	46.7	55.2	68.0	72.4	61.2	62.9
Chwartel meincnod	2	3	2	2		

Mae'r dangosydd pynciau craidd (DPC) yn cynrychioli canran y disgyblion sydd wedi cyrraedd lefel 5 neu uwch mewn Saesneg neu Gymraeg (iath gyntaf), mathemateg a gwyddoniaeth gyda'i gilydd.
. yn dynodi nad yw'r eitem ddata yn ddilys.
* Gallai'r eitem hon ddatgelu gwybodaeth am unigolion, neu os nad yw'n ddigon trylwyr i'w chyhoeddi, os nad yw'n berthnasol neu os nad yw ar gael fel arall.

Mae'r chwartel meincnod yn cymharu perfformiad un ysgol â pherfformiad ysgolion eraill sydd â lefelau tebyg o ddisgyblion sy'n cael prydau ysgol am ddim (PYDd). Defnyddir PYDd yn ddirprwy ar gyfer difreintedd cymdeithasol mewn ysgolion. Mae hyn yn caniatáu am gymharu perfformiad ysgol â pherfformiad ysgolion eraill yn yr un categori PYDd ac a allai, felly, fod yn derbyn nifer tebyg o ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig.
Mae ysgol yn chwartel meincnod 1 ymhlith y 25% o ysgolion sy'n perfformio orau ac sydd â lefelau prydau ysgol am ddim sy'n debyg i'r ysgol hon. Felly, mae lefelau cyrhaeddiad yr ysgol yn uwch nag mewn llawer o ysgolion eraill â lefelau tebyg o ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig. Mae ysgol yn chwartel meincnod 4 ymhlith y 25% o ysgolion sy'n perfformio waethaf ac â lefelau prydau ysgol am ddim sy'n debyg i'r ysgol hon. Felly, mae lefelau cyrhaeddiad yr ysgol yn is nag mewn llawer o ysgolion eraill sydd â lefelau tebyg o ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig.
Caiff y meincnodau ar gyfer y Gymraeg eu cyfrifo gan ddefnyddio pob ysgol lle mae disgyblion yn dilyn cymwysterau Cymraeg mamiaith, ac maent yn seiliedig ar nifer yr ymgeiswyr. Nid ydynt yn cynnwys cymwysterau Cymraeg ail iaith.

6744105 - Ysgol Gyfun Rhydywaun

Nifer y disgyblion ar y gofrestr	980	
Disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim (PYDd) - cyfartaledd 3 blynedd	13.5	
Grŵp PYD	2	(10%<PYD<=15%)

Cyfnod allweddol 4

	Ysgol				Cyfartaledd y teulu (2015)	Cyfartaledd Cymru (2015)
	2012	2013	2014	2015		
Nifer y disgyblion 15 oed	153	163	179	149		
Canran y disgyblion 15 oed sydd:						
Wedi cyflawni trothwy lefel 2 yn cynnwys TGAU gradd A*-C mewn Saesneg neu Gymraeg iaith gyntaf a mathemateg	42.5	56.4	59.8	65.1	61.9	57.9
Chwartel meincnod	4	2	3	2		
Wedi cyflawni trothwy lefel 2	61.4	81.6	97.8	99.3	91.8	84.1
Chwartel meincnod	4	2	1	1		
Wedi cyflawni trothwy lefel 1	92.8	96.9	98.3	100.0	99.1	94.4
Chwartel meincnod	3	3	2	1		
Wedi cyflawni'r dangosydd pwnc craidd (DPC)	43.1	56.4	59.8	65.1	59.8	54.8
Chwartel meincnod	4	1	2	2		
Sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog wedi'i chapio fesul disgybl	298.8	328.8	356.5	363.3	362.6	343.5
Chwartel meincnod	4	4	3	2		
Sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog wedi'i chapio a mwy fesul disgybl	297.3	327.2	349.5	357.4	356.8	338.7
Chwartel meincnod	.	.	.	.		
Cyflawnwyd pump neu fwy o raddau TGAU A* -A	9.2	5.5	8.9	8.1	15.1	16.6
Chwartel meincnod	.	.	.	.		
Wedi cyflawni A*-C mewn Saesneg	70.6	65.6	70.4	75.2	68.3	68.6
Chwartel meincnod	1	2	3	2		
Wedi cyflawni A*-C mewn mathemateg	44.4	59.5	62.6	67.8	66.2	64.4
Chwartel meincnod	4	3	3	3		
Wedi cyflawni A*-C mewn gwyddoniaeth	86.3	96.9	97.8	100.0	95.2	84.0
Chwartel meincnod	1	1	1	1		
Nifer y disgyblion 15 oed a gofrestrodd ar gyfer Cymraeg iaith gyntaf:	148	160	172	149		
O'r rheini â geisiodd Cymraeg iaith gyntaf:						
Wedi cyflawni A*-C mewn Cymraeg iaith gyntaf	60.8	67.5	68.6	73.8	73.6	75.2
Chwartel meincnod	4	3	3	3		

Mae'n cynnwys yr holl gymwysterau a gymeradwywyd ar gyfer defnydd cyn-16 yng Nghymru.
Mae'n cynnwys canlyniadau ar gyfer disgyblion 15 oed, mewn ysgolion a gynhelir ac ysgolion annibynnol, a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn academaidd ac unrhyw arholiadau a gymerwyd ar oed cynharach. Oedrannau ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.
Mae'r dangosydd pynciau craidd (DPC) yn cynrychioli canran y disgyblion sydd wedi cyrraedd lefel 2 neu uwch mewn Saesneg neu Gymraeg (iath gyntaf), mathemateg a gwyddoniaeth gyda'i gilydd.
Caiff y sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog wedi'i chapio ei chyfrifo gan ddefnyddio'r 8 canlyniad gorau o'r holl gymwysterau a gymeradwywyd ar gyfer defnydd cyn-16 yng Nghymru ar gyfer pob disgybl.
Yn achos disgyblion sy'n cofrestru ar gyfer Cymraeg Iaith Gyntaf, defnyddir y radd orau ar gyfer Cymraeg iaith a llenyddiaeth. Enwadur y dangosydd yma yw'r disgyblion 15 oed a geisiodd arholiad Cymraeg Iaith Gyntaf, yn hytrach na chyfanswm yr holl ddisgyblion 15 oed.
. yn dynodi nad yw'r eitem ddata yn ddilys.
* Gallai'r eitem hon ddatgelu gwybodaeth am unigolion, neu os nad yw'n ddigon trylwyr i'w chyhoeddi, os nad yw'n berthnasol neu os nad yw ar gael fel arall.

Mae'r chwartel meincnod yn cymharu perfformiad un ysgol â pherfformiad ysgolion eraill sydd â lefelau tebyg o ddisgyblion sy'n cael prydau ysgol am ddim (PYDd). Defnyddir PYDd yn ddirprwy ar gyfer difreintedd cymdeithasol mewn ysgolion. Mae hyn yn caniatáu am gymharu perfformiad ysgol â pherfformiad ysgolion eraill yn yr un categori PYDd ac a allai, felly, fod yn derbyn nifer tebyg o ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig.
Mae ysgol yn chwartel meincnod 1 ymhlith y 25% o ysgolion sy'n perfformio orau ac sydd â lefelau prydau ysgol am ddim sy'n debyg i'r ysgol hon. Felly, mae lefelau cyrhaeddiad yr ysgol yn uwch nag mewn llawer o ysgolion eraill â lefelau tebyg o ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig. Mae ysgol yn chwartel meincnod 4 ymhlith y 25% o ysgolion sy'n perfformio waethaf ac â lefelau prydau ysgol am ddim sy'n debyg i'r ysgol hon. Felly, mae lefelau cyrhaeddiad yr ysgol yn is nag mewn llawer o ysgolion eraill sydd â lefelau tebyg o ddisgyblion o gefndiroedd difreintiedig.
Caiff y meincnodau ar gyfer y Gymraeg eu cyfrifo gan ddefnyddio pob ysgol lle mae disgyblion yn dilyn cymwysterau Cymraeg mamiaith, ac maent yn seiliedig ar nifer yr ymgeiswyr. Nid ydynt yn cynnwys cymwysterau Cymraeg ail iaith.

6744105 - Ysgol Gyfun Rhydywaun

Nifer y disgyblion ar y gofrestr	980
Disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim (PYDd) - cyfartaledd 3 blynedd	13.5
Grŵp PYD	2 (10%<PYD<=15%)

Cyfnod allweddol 4 - perfformiad disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim

	Ysgol				Cyfartaledd y teulu (2015)	Cyfartaledd Cymru (2015)
	2012	2013	2014	2015		
Nifer y disgyblion 15 oed sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim	22	18	27	25		
Canran y disgyblion 15 oed sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim sydd:						
Wedi cyflawni trothwy lefel 2 yn cynnwys TGAU gradd A*-C mewn Saesneg neu Gymraeg iaith gyntaf a mathemateg	18.2	38.9	37.0	44.0	41.8	31.6
Wedi cyflawni trothwy lefel 2	50.0	50.0	88.9	96.0	79.4	69.4
Wedi cyflawni trothwy lefel 1	86.4	88.9	92.6	100.0	97.6	89.4
Wedi cyflawni'r dangosydd pwnc craidd (DPC)	18.2	38.9	37.0	44.0	40.0	29.3
Sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog wedi'i chapio fesul disgybl	250.3	275.5	326.5	349.7	336.0	303.7
Sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog wedi'i chapio a mwy fesul disgybl	248.8	274.8	318.4	339.3	328.9	296.4
Cyflawnwyd pump neu fwy o raddau TGAU A* -A	0.0	0.0	3.7	0.0	4.1	4.3
Wedi cyflawni A*-C mewn Saesneg	59.1	38.9	55.6	48.0	50.0	45.1
Wedi cyflawni A*-C mewn mathemateg	18.2	44.4	44.4	48.0	47.1	39.2
Wedi cyflawni A*-C mewn gwyddoniaeth	72.7	94.4	88.9	100.0	90.6	74.4
Nifer y disgyblion 15 oed a gofrestrodd ar gyfer Cymraeg Iaith Gyntaf:	22	17	24	25		
O'r rheini â geisiodd Cymraeg iaith gyntaf: Wedi cyflawni A*-C mewn Cymraeg iaith gyntaf	40.9	41.2	45.8	56.0	56.3	51.5

Mae'n cynnwys yr holl gymwysterau a gymeradwywyd ar gyfer defnydd cyn-16 yng Nghymru.
Mae'n cynnwys canlyniadau ar gyfer disgyblion 15 oed, mewn ysgolion a gynhelir ac ysgolion annibynnol, a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn academaidd ac unrhyw arholiadau a gymerwyd ar oed cynharach. Oedrannau ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.
Mae'r dangosydd pynciau craidd (DPC) yn cynrychioli canran y disgyblion sydd wedi cyrraedd lefel 2 neu uwch mewn Saesneg neu Gymraeg (iath gyntaf), mathemateg a gwyddoniaeth gyda'i gilydd.
Caiff y sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog wedi'i chapio ei chyfrifo gan ddefnyddio'r 8 canlyniad gorau o'r holl gymwysterau a gymeradwywyd ar gyfer defnydd cyn-16 yng Nghymru ar gyfer pob disgybl.
Yn achos disgyblion sy'n cofrestru ar gyfer Cymraeg Iaith Gyntaf, defnyddir y radd orau ar gyfer Cymraeg iaith a llenyddiaeth. Enwadur y dangosydd yma yw'r disgyblion 15 oed a geisiodd arholiad Cymraeg Iaith Gyntaf, yn hytrach na chyfanswm yr holl ddisgyblion 15 oed.
. yn dynodi nad yw'r eitem ddata yn ddilys.
* Gallai'r eitem hon ddatgelu gwybodaeth am unigolion, neu os nad yw'n ddigon trylwyr i'w chyhoeddi, os nad yw'n berthnasol neu os nad yw ar gael fel arall.

6744105 - Ysgol Gyfun Rhydywaun

Nifer y disgyblion ar y gofrestr yn y chweched dosbarth 195

Cyfnod allweddol 5

	Ysgol				Cyfartaledd y teulu (2015)	Cyfartaledd Cymru (2015)
	2012	2013	2014	2015		
Nifer y disgyblion 17 oed	80	59	73	99		
Sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog fesul disgybl	591.8	780.0	835.0	786.2	883.0	799.7
Nifer y disgyblion 17 oed sy'n sefyll cymwysterau cyfwerth â 2 Safon Uwch:	67	47	63	88		
O'r rheiny a gofnododd swm sydd gyfwerth â 2 gymhwyster Safon Uwch:						
Wedi cyflawni trothwy lefel 3	97.0	95.7	100.0	97.7	99.0	97.0
Wedi cyflawni 3 A*-A mewn arholiadau Safon Uwch neu gyfwerth	6.0	2.1	3.2	0.0	4.8	7.9
Wedi cyflawni 3 A*-C mewn arholiadau Safon Uwch neu gyfwerth	46.3	68.1	79.4	68.2	75.3	68.1

Yn cynnwys pob cymhwyster cydnabyddedig yng Nghymru.

Mae'n cynnwys canlyniadau ar gyfer disgyblion 17 oed, mewn ysgolion a gynhelir, a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn academaidd ac unrhyw arholiadau a gymerwyd ar oed cynharach. Oedrannau ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

Mae'r sgôr pwyntiau ehangach cyfartalog ar gyfer disgyblion 17 oed yn cynnwys yr holl gymwysterau a gymeradwywyd ar gyfer defnydd cyn-18 yng Nghymru.

Mae trothwy lefel 3 wedi'i seilio ar nifer y disgyblion 17 oed sy'n sefyll cymwysterau cyfwerth â 2 Safon Uwch.

. yn dynodi nad yw'r eitem ddata yn ddilys.

* Gallai'r eitem hon ddatgelu gwybodaeth am unigolion, neu os nad yw'n ddigon trylwyr i'w chyhoeddi, os nad yw'n berthnasol neu os nad yw ar gael fel arall.

Mae rhagor o wybodaeth ar gael o wefan Llywodraeth Cymru, Fy Ysgol Leol, yn y ddolen isod.
http://mylocalschool.wales.gov.uk/index.html?iaith=cym

Atodiad 2

Adroddiad boddhad rhanddeiliaid

Ymatebion i'r holiadur i ddysgwyr

Yn dynodi'r meincnod – mae hwn yn gyfanswm o'r holl ymatebion hyd hyn ers mis Medi 2010.

	Number of responses Nifer o ymatebion	Strongly Agree Cytuno'n gryf	Agree Cytuno	Disagree Anghytuno	Strongly disagree Anghytuno'n gryf	
I feel safe in my school	243	123 51%	113 47%	7 3%	0 0%	Rwy'n teimlo'n ddiogel yn fy ysgol.
		44%	52%	4%	1%	
The school deals well with any bullying	242	63 26%	138 57%	33 14%	8 3%	Mae'r ysgol yn delio'n dda ag unrhyw fwlio.
		25%	57%	15%	3%	
I have someone to talk to if I am worried	241	85 35%	132 55%	22 9%	2 1%	Mae gen i rywun i siarad ag ef/â hi os ydw i'n poeni.
		38%	52%	9%	2%	
The school teaches me how to keep healthy	243	46 19%	131 54%	60 25%	6 2%	Mae'r ysgol yn fy nysgu i sut i aros yn iach.
		23%	56%	18%	3%	
There are plenty of opportunities at school for me to get regular exercise	242	96 40%	125 52%	18 7%	3 1%	Mae digonedd o gyfleoedd yn yr ysgol i mi gael ymarfer corff yn rheolaidd.
		44%	45%	9%	2%	
I am doing well at school	242	60 25%	148 61%	31 13%	3 1%	Rwy'n gwneud yn dda yn yr ysgol.
		32%	61%	5%	1%	
The teachers help me to learn and make progress and they help me when I have problems	243	102 42%	132 54%	8 3%	1 0%	Mae'r athrawon yn fy helpu i ddysgu a gwneud cynnydd ac maent yn fy helpu pan fydd gen i broblemau.
		38%	55%	6%	1%	
My homework helps me to understand and improve my work in school	241	42 17%	115 48%	66 27%	18 7%	Mae fy ngwaith cartref yn fy helpu i ddeall a gwella fy ngwaith yn yr ysgol.
		20%	53%	22%	5%	
I have enough books and equipment, including computers, to do my work	241	88 37%	124 51%	26 11%	3 1%	Mae gen i ddigon o lyfrau, offer a chyfrifiaduron i wneud fy ngwaith.
		45%	46%	8%	1%	
Pupils behave well and I can get my work done	243	22 9%	141 58%	65 27%	15 6%	Mae disgyblion eraill yn ymddwyn yn dda ac rwy'n gallu gwneud fy ngwaith.
		10%	56%	27%	6%	
Staff treat all pupils fairly and with respect	243	69 28%	114 47%	43 18%	17 7%	Mae staff yn trin pob disgybl yn deg ac yn dangos parch atynt.
		28%	50%	17%	5%	

	Number of responses Nifer o ymatebion	Strongly Agree Cytuno'n gryf	Agree Cytuno	Disagree Anghytuno	Strongly disagree Anghytuno'n gryf	
The school listens to our views and makes changes we suggest	243	25	129	78	11	Mae’r ysgol yn gwrando ar ein barn ac yn gwneud newidiadau rydym ni’n eu hawgrymu.
		10%	53%	32%	5%	
		16%	53%	25%	5%	
I am encouraged to do things for myself and to take on responsibility	243	72	160	10	1	Rwy’n cael fy annog i wneud pethau drosof fy hun a chymryd cyfrifoldeb.
		30%	66%	4%	0%	
		35%	59%	5%	1%	
The school helps me to be ready for my next school, college or to start my working life	240	65	122	43	10	Mae’r ysgol yn helpu i mi fod yn barod ar gyfer fy ysgol nesaf, y coleg neu i ddechrau fy mywyd gwaith.
		27%	51%	18%	4%	
		35%	54%	9%	2%	
The staff respect me and my background	242	82	141	12	7	Mae’r staff yn fy mharchu i a’m cefndir.
		34%	58%	5%	3%	
		37%	54%	7%	2%	
The school helps me to understand and respect people from other backgrounds	236	74	139	20	3	Mae’r ysgol yn helpu i mi ddeall a pharchu pobl o gefndiroedd eraill.
		31%	59%	8%	1%	
		36%	56%	7%	1%	
Please answer this question if you are in Year 10 or Year 11: I was given good advice when choosing my courses in key stage 4	87	13	48	18	8	Atebwch y cwestiwn hwn os ydych ym Mlwyddyn 10 neu Flwyddyn 11: Cefais gyngor da wrth ddewis fy nghyrsiau yng nghyfnod allweddol 4.
		15%	55%	21%	9%	
		28%	51%	16%	5%	
Please answer this question if you are in the sixth form: I was given good advice when choosing my courses in the sixth form	57	8	34	11	4	Atebwch y cwestiwn hwn os ydych chi yn y chweched dosbarth: Cefais gyngor da wrth ddewis fy nghyrsiau yn y chweched dosbarth.
		14%	60%	19%	7%	
		27%	50%	16%	7%	

Ymateb i'r holiadur i rieni

Yn dynodi'r meincnod – mae hwn yn gyfanswm o'r holl ymatebion hyd hyn ers mis Medi 2010.

	Number of responses Nifer o ymatebion	Strongly Agree Cytuno'n gryf	Agree Cytuno	Disagree Anghytuno	Strongly disagree Anghytuno'n gryf	Don't know Ddim yn gwybod	
Overall I am satisfied with the school.	173	92 53%	78 45%	1 1%	2 1%	0	Rwy'n fodlon â'r ysgol yn gyffredinol.
		43%	50%	5%	1%		
My child likes this school.	173	106 61%	62 36%	3 2%	2 1%	1	Mae fy mhlentyn yn hoffi'r ysgol hon.
		46%	48%	4%	1%		
My child was helped to settle in well when he or she started at the school.	170	104 61%	63 37%	2 1%	1 1%	3	Cafodd fy mhlentyn gymorth i ymgartrefu'n dda pan ddechreuodd yn yr ysgol.
		51%	45%	4%	1%		
My child is making good progress at school.	165	91 55%	72 44%	2 1%	0 0%	5	Mae fy mhlentyn yn gwneud cynnydd da yn yr ysgol.
		45%	49%	5%	1%		
Pupils behave well in school.	156	66 42%	76 49%	13 8%	1 1%	17	Mae disgyblion yn ymddwyn yn dda yn yr ysgol.
		24%	60%	12%	3%		
Teaching is good.	162	84 52%	75 46%	3 2%	0 0%	9	Mae'r addysgu yn dda.
		34%	59%	6%	1%		
Staff expect my child to work hard and do his or her best.	172	111 65%	60 35%	1 1%	0 0%	1	Mae'r staff yn disgwyl i fy mhlentyn weithio'n galed ac i wneud ei orau.
		51%	46%	3%	1%		
The homework that is given builds well on what my child learns in school.	162	87 54%	69 43%	6 4%	0 0%	11	Mae'r gwaith cartref sy'n cael ei roi yn adeiladu'n dda ar yr hyn mae fy mhlentyn yn ei ddysgu yn yr ysgol.
		32%	56%	10%	2%		
Staff treat all children fairly and with respect.	161	90 56%	57 35%	13 8%	1 1%	12	Mae'r staff yn trin pob plentyn yn deg a gyda pharch.
		35%	52%	10%	3%		
My child is encouraged to be healthy and to take regular exercise.	167	97 58%	65 39%	5 3%	0 0%	7	Caiff fy mhlentyn ei annog i fod yn iach ac i wneud ymarfer corff yn rheolaidd.
		35%	56%	8%	1%		
My child is safe at school.	168	96 57%	70 42%	0 0%	2 1%	5	Mae fy mhlentyn yn ddiogel yn yr ysgol.
		42%	53%	4%	1%		
My child receives appropriate additional support in relation to any particular individual needs'.	131	75 57%	52 40%	3 2%	1 1%	32	Mae fy mhlentyn yn cael cymorth ychwanegol priodol mewn perthynas ag unrhyw anghenion unigol penodol.
		37%	52%	9%	2%		
I am kept well informed about my child's progress.	167	75 45%	76 46%	14 8%	2 1%	4	Rwy'n cael gwybodaeth gyson am gynnydd fy mhlentyn.
		34%	51%	12%	3%		

	Number of responses Nifer o ymatebion	Strongly Agree Cytuno'n gryf	Agree Cytuno	Disagree Anghytuno	Strongly disagree Anghytuno'n gryf	Don't know Ddim yn gwybod	
I feel comfortable about approaching the school with questions, suggestions or a problem.	168	103	59	3	3	4	Rwy'n teimlo'n esmwyth ynglŷn â gofyn cwestiwn i'r ysgol, gwneud awgrymiadau neu nodi problem.
		61%	35%	2%	2%		
		43%	48%	7%	2%		
I understand the school's procedure for dealing with complaints.	155	74	61	15	5	18	Rwy'n deall trefn yr ysgol ar gyfer delio â chwynion.
		48%	39%	10%	3%		
		31%	56%	11%	2%		
The school helps my child to become more mature and take on responsibility.	165	89	74	2	0	7	Mae'r ysgol yn helpu fy mhlentyn i ddod yn fwy aeddfed ac i ysgwyddo cyfrifoldeb.
		54%	45%	1%	0%		
		38%	55%	6%	1%		
My child is well prepared for moving on to the next school or college or work.	124	57	57	9	1	32	Mae fy mhlentyn wedi'i baratoi'n dda ar gyfer symud ymlaen i'r ysgol nesaf neu goleg neu waith.
		46%	46%	7%	1%		
		32%	55%	11%	2%		
There is a good range of activities including trips or visits.	164	96	65	3	0	9	Mae amrywiaeth dda o weithgareddau, gan gynnwys teithiau neu ymweliadau.
		59%	40%	2%	0%		
		37%	51%	10%	2%		
The school is well run.	157	84	69	3	1	12	Mae'r ysgol yn cael ei rhedeg yn dda.
		54%	44%	2%	1%		
		42%	50%	6%	2%		

Atodiad 3

Y tîm arolygu

Huw Collins	Arolygydd Cofnodol
Anwen Eluned Griffith	Arolygydd Tîm
Lowri Jones	Arolygydd Tîm
Margaret Elisabeth Davies	Arolygydd Tîm
David Owen Jenkins	Arolygydd Lleyg
Susan Kara Jones	Arolygydd Cymheiriaid
Sioned Jones (Pennaeth Cynorthwy-ydd)	Enwebai

Copïau o'r adroddiad

Mae copïau o'r adroddiad hwn ar gael gan yr ysgol ac ar wefan Estyn (www.estyn.llyw.cymru)

Grwpiau blwyddyn, y Cyfnod Sylfaen a chyfnodau allweddol

Mae ysgolion yn defnyddio system gyffredin o rifo grwpiau blwyddyn o ddechrau addysg ysgol orfodol i 18 oed. Mae'r system hon yn pwysleisio pwysigrwydd parhad ac yn hwyluso cyfathrebu ymhlith ysgolion, cyrff llywodraethol, rhieni ac awdurdodau lleol.

Mae'r tabl canlynol yn nodi'r amrediad oedrannau sy'n berthnasol i bob grŵp blwyddyn. Er enghraifft, mae Blwyddyn 1 yn cyfeirio at y grŵp o ddisgyblion sy'n cyrraedd 6 oed yn ystod y flwyddyn academaidd, a Blwyddyn 13 yw'r grŵp blwyddyn sy'n cyrraedd 18 oed yn ystod y flwyddyn academaidd.

Cyfnod cynradd:

Blwyddyn	Meithrin	Derbyn	B1	B2	B3	B4	B5	B6
Oedrannau	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10-11

Cyfnod uwchradd:

Blwyddyn	B7	B8	B9	B10	B11	B12	B13
Oedrannau	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18

Mae'r Cyfnod Sylfaen a'r cyfnodau allweddol yn cwmpasu'r grwpiau blwyddyn canlynol:

Cyfnod Sylfaen	Meithrin, Dosbarth Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2
Cyfnod allweddol 2	Blwyddyn 3 i Flwyddyn 6
Cyfnod allweddol 3	Blwyddyn 7 i Flwyddyn 9
Cyfnod allweddol 4	Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11

Rhestr termau

Termau cyfnod allweddol 3

Y dangosydd pwnc craidd (DPC)

Mae cynnydd mewn dysgu trwy gyfnod allweddol 3 yn cael ei ddangos gan lefelau (lefel 1 i lefel 7 yn bennaf).

Mae'r dangosydd pwnc craidd yng nghyfnod allweddol 3 yn ymwneud â'r perfformiad disgwyliedig ym mhynciau craidd y Cwricwlwm Cenedlaethol:

- Saesneg neu Gymraeg [1]
- mathemateg
- gwyddoniaeth

Erbyn diwedd cyfnod allweddol 3, yn bedair ar ddeg oed, disgwylir i ddisgyblion gyrraedd lefel 5 a disgwylir i'r disgyblion mwy abl gyrraedd lefel 6 neu uwch.

Rhaid i ddisgyblion gyrraedd y lefel ddisgwyliedig o leiaf (lefel 5) yn y tri phwnc craidd er mwyn cyflawni'r dangosydd pwnc craidd.

Termau cyfnod allweddol 4 a'r chweched dosbarth

Dangosydd pwnc craidd (DPC)	Mae hyn yn ymwneud â'r perfformiad disgwyliedig mewn Cymraeg neu Saesneg, mathemateg a gwyddoniaeth, sef pynciau craidd y Cwricwlwm Cenedlaethol.
Teuluoedd o ysgolion	Crëwyd y rhain i alluogi ysgolion i gymharu eu perfformiad nhw â pherfformiad ysgolion tebyg ledled Cymru. Mae teuluoedd yn cynnwys naw ysgol arall y mae cyfrannau tebyg o ddisgyblion: yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim, sy'n byw mewn 20% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru, sydd ag anghenion addysgol arbennig ar gynllun Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy neu ar ddatganiad ac y mae Saesneg fel iaith ychwanegol iddynt a'u caffaeliad yn llai na chymwys.
Lefel 1	Mae hyn yn gyfwerth â chymhwyster TGAU gradd D i G.
Trothwy Lefel 1	Mae hyn yn gyfwerth â phum cymhwyster TGAU graddau D i G.
Lefel 2	Mae hyn yn gyfwerth â chymhwyster TGAU gradd A* i C.

[1] Nid yw'r dangosydd hwn yn cynnwys cymwysterau Cymraeg ail iaith.

Trothwy Lefel 2 yn cynnwys Cymraeg[1] neu Saesneg a mathemateg	Mae hyn yn golygu dysgu sy’n gyfwerth â phum cymhwyster TGAU graddau A* i C yn cynnwys Cymraeg neu Saesneg a mathemateg.
Trothwy Lefel 2	Mae hyn yn golygu pum cymhwyster TGAU graddau A* i C neu gyfwerth.
Lefel 3	Mae hyn yn gyfwerth â chymhwyster Safon Uwch gradd A*-E.
Trothwy Lefel 3	Mae hyn yn gyfwerth â dau gymhwyster Safon Uwch gradd A* i E.
Sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach	Mae hyn yn cynnwys yr holl gymwysterau a gymeradwywyd i’w defnyddio yng Nghymru yn yr oed perthnasol, er enghraifft, yn 16 neu’n 18 oed.
Sgôr pwyntiau ehangach wedi’i chapio	Mae hyn yn cynnwys yr wyth canlyniad gorau o’r holl gymwysterau a gymeradwywyd i’w defnyddio yng Nghymru yn 16 oed.
Grwpiau meincnodi	Caiff ysgolion eu rhoi mewn grwpiau gyda’i gilydd yn unol â chyfran y disgyblion sy’n gymwys i gael prydau ysgol am ddim er mwyn cymharu eu perfformiad nhw â pherfformiad ysgolion tebyg mewn dangosyddion gwahanol.
Deilliannau wedi’u modelu	Rhagfynegiad o berfformiad cymedrig ysgol yw hyn, yn seiliedig ar y berthynas ystadegol rhwng cyfran y disgyblion sy’n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a dangosydd penodol.